



BART HESS

STILLE



KRACHT

Met zijn slijmjurk voor superster Lady Gaga bereikte Eindhoven naar Bart Hess (28) onlangs zijn 'vijftien minuten wereldfaam'. Daarvoor kocht-ie alle potten kinderslijm in Brabant en Limburg op. Bart Hess is de nieuwe Frits. Ontwerper, health freak, analytisch, onderzoeker, pietlut en streber. „Zonder mij is het niets.”

TEKST: DAPHNE BROERS FOTO'S: VINCENT VAN DEN HOOGEN

In het hoofd van Bart Hess moet het er ongeveer net zo uitzien als in zijn atelier. Volgepropt met vervreemdende beelden die klaar staan om door hem tot leven gewekt te worden. De lichte ruimte aan de Eindhovense Kanaalstraat, waar tot voor kort acteurs en theatermakers opgeleid werden, is een kruising tussen een laboratorium, huiskamer, bouwmarkt, knutselschuur en fotostudio. Hier maakt hij animaties, foto's en video's van zijn aan mode gerelateerde ontwerpen, die altijd surrealistisch aandoen door de manier waarop hij schijnbaar doorsnee materialen samen laat smelten met het menselijk lichaam. Zo maakte hij een schubbenstof van plastic reepjes voor mode-ontwerper Iris van Herpen, verpakte mensen in tandenstokers en graspollen, ontwierp een campagne voor Levi's met latex handschoenen, werkte mee aan de styling van modeshoots in Vogue en Another

Man Magazine en drapeerde een jurk van slijm om het lichaam van popster Lady Gaga. In oktober won hij de Young Designer Award. Zijn werkplek mag er dan bij liggen als een georganiseerde chaos, Bart Hess zelf lijkt op het eerste gezicht vooral een kalme jongen die liever op de achtergrond beweegt dan in het middelpunt staat.

Over de in Geldrop opgegroeide ontwerper is veel te zeggen. Hij vindt zichzelf 'best een health freak'. Houdt van goed eten, fitness, loopt hard, zwemt. Rookt niet, drinkt soms. Is niet het prototype familyman. Of, beter gezegd: hij houdt niet van sociale verplichtingen zoals verjaardagen waarbij gesprekken vooral leuk moeten zijn.

Hij werkt het beste als hij compleet nuchter en geconcentreerd is. Voor hem geen geestverruimende middelen ter inspiratie. Muziek heeft hij daarentegen wel nodig. Vooral filmmuziek. Philip Glass is op dit moment favoriet. Eindhoven is in zijn ogen een fantastische stad om in te werken. Hij woont er samen met zijn vriend Harm, die ook ontwerper is. Het is fijn wonen in de stad, maar echt een goed uitgaansleven is er niet. Niet dat hij daarom van plan is te verhuizen: Eindhoven kan zeker een plek zijn om je internationaal te profileren. Maar toch: praten over algemene dingen is niet zijn favoriete hobby. Liever laat hij zijn ontwerpen en materialen voor hem spreken. En dat is dan ook precies wat we gaan doen.

Bloemen en rokjes

„Vroeger wilde ik kunstschilder worden, net



als mijn vader. Als kind ging ik vaak mee naar zijn atelier. Hij gaf me af en toe les, maar meestal kreeg ik een eigen doek om zo maar wat op te schilderen. Eigenlijk schilderde ik vooral na wat mijn vader toen veelal maakte. Clowns. Huizen. Bloemen.

'IK BEN SLECHT IN ONTWERPEN WAAR JE EEN SECUUR PLAN VOOR MOET HEBBEN'

Tot mijn afstudeerproject aan de Design Academy had ik weinig met mode. Wel toen ik heel jong was, trouwens. Ik trad voor de hele familie op met mijn Madonna performance. In een rokje. Daar werd niet raar over gedaan, nee. Mijn moeder nam me gewoon in mijn rokje mee om boodschappen te doen. Op de middelbare school – het Augustinianum in Eindhoven – probeerde ik er zo gemiddeld mogelijk uit te zien, net als veel jongeren van nu die er ook allemaal hetzelfde bijlopen. Ik hoorde nergens bij, wilde zo min mogelijk opvallen.”

Keramiek

„Ik had tekenen als eindexamenvak, maar het idee om kunstschilder te worden, liet ik uiteindelijk los. Ik dacht dat iets toepasbaars, zoals architectuur, beter zou zijn. Het rare is eigenlijk dat ik het nooit ben gaan uitzoeken. Ik heb geen enkele bouwkunde-opleiding van binnen gezien. Tijdens de open dag op de Design Academy vond ik ineens wat ik zocht. Op de academie was het vanaf dag één feest. Niet vanwege overdosis drank, maar om wat je aangereikt krijgt. Een speeltuin van technieken. Helemaal geweldig om dat allemaal te ontdekken. En wat je ligt en wat niet. Ik ben bijvoorbeeld slecht in ontwerpen waar je van te voren een secuur plan voor moet hebben, zoals bij keramiek.

Ik ben een onderzoeker. Iemand die altijd het proces analyseert: kan het ook op een andere manier? Die opleiding was een eye opener. Het was ploeteren maar ik heb nooit de balen

PASPOORT

Naam: Bart Hess

Geboren: 02-01-1984

Burgerlijke staat: Samenwonend

Opleiding: Design Academy

Eindhoven

Prijzen: Mini Young Designer Award

(2011), nominatie voor Rotterdam

Design Prijs (2012)

Website: www.barthess.nl

gehad. Ik heb geen last gehad van een competitieve sfeer, nee. Ik hield ervan om de beste te zijn. Ik ben een streber.”

Ademende schoenen

„Mijn afstudeerproject heette ‘A Hunt for High-Tech’: een collectie imitatiebont van zelf bedachte diersoorten met een rare twist. Bijvoorbeeld door extreme tegenstellingen binnen een ontwerp te laten samenvallen. Bont straalt voor mij onder andere ook macht uit, dus wilde ik ook het omgekeerde er in werken: bont dat van een zielig klein vogeltje leek te komen. Met maar een paar sprietjes haar. Schraal bont, dat ik uiteindelijk heb verwerkt in schoenen die in een animatie lijken te ademen. Dezelfde dubbelheid geldt voor het wandkleed van spelden. Van de ene kant lijkt het zacht en aaibaar, maar het metaal stoot af als je het aanraakt. Mijn ontwerpen hebben inderdaad vaak een donkere kant. Ik weet niet waarom. De donkere kant van dingen komt automatisch uit mijn vingers. Visueel is het boeiender als iets wringt. Als ik zelf ook nog niet weet of het mooi is of gruwelijk blijft het langer interessant.”

Wibra

„De modescene pikte mijn werk onder meer op door de samenwerking met Lucy McRae. We kwamen wekelijks bij elkaar om met niks te starten en aan het einde van de dag een foto van onze lichaamsmanipulaties te kunnen posten op onze blog.

Vaak gingen we eerst naar de Wibra om inspiratie op te doen. De Wibra is geweldig als je grote hoeveelheden voor weinig geld nodig hebt. Dan bedachten we dat we iets met ballonnen, tandenstokers of schuim wilden doen en kochten we alle Wibra's in Eindhoven leeg. Bij de keuze van het materiaal ging het ons er vaak om dat het niet lichaamsgerelateerd was. Je kunt een tandenstoker niet aandoen.

‘DAN BEDACHTEN WE IETS EN KOCHTEN WE ALLE WIBRA'S IN EINDHOVEN LEEG’

Of schuim. We onderzochten hoe we zoiets als schuim zo konden veranderen dat het een meerwaarde kreeg in combinatie met het lichaam. Door het bijvoorbeeld te mengen met kleurstoffen uit de toko. Of met meel. Dat werkt trouwens niet. Blijft niks meer van over. Door dit werk werden we op een gegeven moment door stylistes van modebladen ingehuurd. Met als eerste hoogtepunt: de fotosessie met Nick Knight voor Another Man Magazi-

ne. Hij is een held voor mij. De manier waarop hij fotografeert is heel inspirerend. Hij kan als geen ander dynamiek in een foto brengen, precies zoals ik probeer met mijn materiaal. Dankzij onze samenwerking werd ik onder andere gevraagd voor het project met Gaga.”

Lady Gaga

„Als opdracht voor foto's van het cd-boekje en een videoclip kreeg ik alleen de titel van haar nieuwe cd ‘Born This Way’ en een paar trefwoorden. Alien en supermodel. Ik dacht meteen aan een geboorte. En het maken van een silhouet van slijm. Ik put vaak uit een archief van experimenten die ik ooit nog eens uit wil werken en daar zat dat slijm ook bij.

Het begon ooit met uitgekauwde kauwgomballen waarvan ik er ook een paar wilde opblazen, maar dat werkte niet lekker in je haar of op je huid.

Fase één van een ontwerp is altijd: wat doet het met de zwaartekracht? En wat is de relatie met het lichaam? Hierbij test ik alles op mezelf. Dan loop je meteen tegen beperkingen en mogelijkheden aan. Soms zijn de beperkingen mooier dan de mogelijkheden. Ik hou ervan hoe materiaal van nature reageert. Hoe het valt of krimpt. Dat je sommige dingen niet zelf in de hand hebt. Voor mij is dat een zegen. Ik ben een beetje een pietlut en als alles kan, is het moeilijk keuzes maken. Het materiaal stuurt je in die keuzes, er zitten limieten aan waar je rekening mee moet houden. Ik werk niet met trucage, dus ik probeer alle kracht en spanning uit het materiaal zelf te halen. Mijn uitgangspunt is altijd om verwondering op te roepen. Met het slijmproject was het precies zo. Ik had een week om het vooronderzoek uit te werken en het bleek allemaal iets complexer dan ik dacht. Als ik mezelf volsmeer, maakt het niet uit als ik daarna nog drie dagen blauw ben van de kleurstof. Maar ja, je werkt toch met een wereldster. Hahaha.

Er bestaan hele tutorials op internet hoe je slijm kunt maken, maar het moest ook huidvriendelijk zijn. Het beste spul bleek van dat groene kinderslijm. Via internet bestelde ik alle mogelijke merken, waarbij de een mooier bleek te vallen dan de ander. Die verpakt zat in een potje in de vorm van een spin was de beste. In totaal had ik ongeveer vijftien liter nodig en omdat ik een week voor de deadline zat, kon ik ze niet meer via internet kopen. Dus zijn we heel Brabant en Limburg afgereden om overal die potjes op te kopen. Uiteindelijk heb ik huidskleurige, zwarte en diep oranje slijm





gemengd en die vijftien liter in vijf potten per post naar Amerika gestuurd.”

Slijmjurk

„De shoot duurde anderhalf uur. Het moet er vreemd hebben uitgezien, toen ik daar met die potten slijm aankwam. Het was niet voor niets een voorwaarde van mij om erbij te zijn; ieder ander had anders gedacht: ‘Een jurk verdeeld over vijf potten? Dat trek je toch niet aan?’ Zonder mij is het niets. Dat is ook het mooie er aan. Het vloeit uit, valt op de grond

‘LADY GAGA SNAPTE METEEN WAT HET DEED EN KWAM ZELF OOK MET IDEEËN’

en dan kun je er weer een nieuw silhouet van maken. Ik was niet zenuwachtig. De eerste vijf minuten heel even, omdat ik niet zeker wist of het daadwerkelijk ging lukken. Iedereen was vol verbazing. Net zat het in een pot en nu is het dit... Gaga reageerde heel enthousiast. Ze snapte meteen wat het deed en kwam zelf ook met ideeën. Toen ik bezig was, kon ik niet nadenken. Ik was alleen maar bezig met reageren op het materiaal. Pas achteraf werd ik hyper. De eerste paar uur dat ik in mijn hotelkamer zat kon ik niet slapen van de adrenaline.”

Verstilling

„Hoe ik tot een beeld kom? Dat weet ik niet zo goed. Ik heb veel fantasie. En zie snel de mogelijkheden van iets en wat het kan worden. Ik wil een sterk beeld neerzetten dat een soort van onderbuikgevoel en de daarbij behorende spanning oproept. Wat mijn eigen visie over een onderwerp is, laat ik dan ook achterwege. Ik praat normaal gesproken niet zo veel. Tot mijn vierde heb ik zelfs nauwelijks gesproken. Mijn ouders dachten dat er iets met me aan de hand was, zetten me uiteindelijk op spraakles. Ik denk dat ik geen zin had om te praten. Nu soms nog niet. Mijn werk is stil, verstillend is misschien een beter woord. Ik ben gewoon iemand van weinig woorden. Ik ben meer van een krachtig beeld.” 🍷

